

# HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT) ==

VASUTI SZAK ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK :

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

## Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona  
Fél évre ... .. 4 korona  
Negyed évre ... .. 2 korona

## Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

## Balesetbiztosítással:

Egész évre ... .. 14.— kor.  
Fél évre ... .. 7.— kor.  
Negyed évre ... .. 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig)  
a »Nemzeti balesetbiztosító rész-  
társ.-nál 3000 koronára halál esetre  
és 3000 koronára állandó munka-  
képtelenség esetére szól.

## A törvényjavaslat sorsa.

Miskolcz, 1904. május 21.

(§§) A várakozó ember türelmetlen, főként pedig akkor, ha a várt események olyan nagyfontosságú következményeket vonnak maguk után, a melyektől nem pillanatnyi esélyek, hanem az egész jövő kialakulása várható.

Ilyen türelmetlen most a vasutas. Nem a munkájában és külső magatartásában nyilvánul ez a türelmetlenség, hanem csak a belsőben dúl s egyetlen csillapítója a várt események kedvező voltára következtetést engedő hírek balzsama.

A fizetésrendezés kérdése ismét előre haladt egy lépéssel. Immár tudjuk azt, hogy a kereskedelemügyi tárcza költségvetésének tárgyalása alkalmával kerül szőnyegre a képviselőházban s — mint hírlík — előadója a törvényjavaslatnak Csörghő Gyula nyugalmazott államtitkár lesz.

Ezt megelőzőleg természetesen a pénzügyi bizottság fogja a javaslatot tárgyalni s leginkább az érdekelhet bennünket, hogy ez a bizottság milyen álláspontot foglal majd el a fizetésrendezés kérdésében s figyelembe kívánja-e venni a memorandumokban lefektetett főbb szempontokat és elveket, valamint szándékában áll-e a törvényjavaslat egyes pontjaiban nyilvánult sérelmeket orvosolni?

Mind olyan kérdés, a melyekre most még határozott feleletet adni nem lehet s minden, a mit e pillanatban tehetünk, csak következtetésekre épített valószínűség-számítás lehet.

A nélkül, hogy részrehajlással vádolhatnának meg bennünket, a legőszintebben meg vagyunk róla győződve, hogy a pénzügyi bizottság tagjai

kivétel nélkül méltányosan gondolkoznak a fontos szolgálatokra hivatott vasuti alkalmazottak helyzetének javítása felől.

Meg vagyunk róla győződve, hogy a képviselőházhoz benyújtott kérvényben foglaltak hatása alatt rajta lesznek a pénzügyi bizottság tagjai egyértelműleg oly módon oldani meg ezt az immár nagy hullámokat felvert, égető kérdést, hogy az állam nagyfontosságú intézményének eddig mostoha sorsra kárhoztatott alkalmazottai megalégedéssel és hálával gondoljanak vissza a bizottság működésére.

Erősen hisszük, hogy a pénzügyi bizottságból fognak kiindulni azok a módosító javaslatok, a melyek elsimitják a törvényjavaslat egyes részeiben megnyilatkozó sérelmeket s hogy ez a bizottság van hivatva arra az első rendű szerepre, hogy az állam anyagi szempontjából megengedhető áldozatok árán

a differenciákat eloszlassa és a megingatott egyensúlyt helyreállítsa.

Szállja meg a bizottság tagjait a pünkösdi lángnyelvek bölcsessége, hogy alkalmas módon megtudja találni a megnyugtató megoldást, a melynek egyik felén a hatalmának teljében levő kormány, másik felén pedig a megelégedett, hálás szívű vasutas fog visszatekinteni a megnyilatkozásaiban szomorú küzdelemre.

Adja az ég, hogy úgy legyen!

### A jövő vasutja.

Irta: Schindler Viktor.

Május 21.

Ismereteink gyarapodása, emberi belátásunk változása összes intézményeink alakulására nagy befolyással van.

Egyes korok felfogása, életszükségletei más és más életet, más és más körülményeket teremtettek. Tudjuk, hogy az ókor emberének életszükségletei, bár alapjában véve és főbb vonásokban, különösen az első rangú szükségleteket illetőleg, a jelen korról megegyezők, a részletekben s azok kielégítésében azonban mégis nagyon

## TÁRCZA.

### Születésnapra.

Büvös tavasz nyíló virága!  
Te ifjú, bájos, szép leány,  
Hová gondolsz e titkos álmok,  
Szülemlő vágyak hajnalán?  
Két szép szemed hová merült el,  
Mint csillag fénye éjszakán?  
Arcodra rózsás pír mi öntött,  
Te ifjú, bájos, szép leány?

Ajkad körül ott leskelődik  
A pajkos, esintalan vonás;  
Ne is tagadd, hisz' jól tudom már:  
Kíváncsi vagy te, semmi más.  
Lelked kutat az éjszakában,  
Mint tenger mélyén a buvár,  
Hogy ellesd titkát a jövőnek,  
Irigy fátyol takarja bár!

Oh, hagyd el, hagyd! Kíváncsiságod  
Ugy is hiába, hasztalan;

A tenger sem mutatja, hogy lenn  
A drága gyöngy hazája van —  
S lám, mégis olykor, partfövenyben  
Ki oly szerencsés, ráakad,  
Bár nem kutatta, nem kereste  
A mélybe rejtett titkokat.

Ne sződd hát ezt a balga álmot.  
Az álom csalfá végtelen,  
Hazug színekkel fest virágot,  
De illat benne nem terem.  
A vágyak szárnyát kösd bilincsbe,  
Ne várd a kétes holnapot, —  
Örülj a percnek, mit kegyével  
Az ég kegyelme rád szabott!

S boldog leszel, büvös tavasznak  
Nyíló virága: szép leány!  
Ki itt állsz most a titkos álmok,  
Szülemlő vágyak hajnalán!  
Hozd vissza leked, mely merészen  
Felhők honába, messze száll — —  
Reális éltünk korszakában  
Nines már manapság ideál!

M. Szüts Jenő.

eltérők a modern érából. A hosszú középkor lassu átmeneteinek és inkvizícióinak kellett megtörténni, hogy az ismeretek haladása folytán a jelenkor embere, a modern szükségletek egyéne a technika haladását minden téren felölelve, sőtét zugokba is kiterjesztve, korunk iparának és forgalmának áldásait megteremtette.

Ennek a hatalmas iparnak, kereskedelemnek táperei a vasutak, szívei a modern fővárosok. Vasutaink a jelenkor szükségleteinek feltétlenül megkívánt kielégítői. Hogy mennyire azok, azt az a pár napi vérpangás, mely hazánk kulturájának erein a közelmúltban beállott, megmutatta, de megmutatta azt is, hogy e közművelődési tényező híjjával nemcsak testünk szűnhet meg táplálkozni, nem lévén, aki neki táplálékot hozzon, hanem lelkünk is eleshet mindennapi táplálékától, az újságoktól, ha vasut nincsen.

A jelenkor szükségleteit a jelen vasutja igyekszik fedezni s ez igyekezetet többé-kevésbbé siker is koronázza, de már manapság is igen gyakran fordul elő az az eset, hogy egyik-másik vasutnál torlódás áll be teher-, vagy személyforgalmat illetőleg, vagy ha ez utóbbit illetőleg talán ritkábban is van zavar, hogy tökéletesen a személyforgalom sem bonyolítottatik le, arra az igen gyakori tulzsufolt vonatok a legerősebb bizonyítékot képezik. Mig tehát a mi igényeinket a mostani vasutak forgalma úgy ahogy fedi, elgondolhatjuk, hogy a jövőben feltétlenül változásnak kell beállni, miután a szükségletek s vele karöltve az ismeretek is változók, változnak

tehát a szükségletek kielégítési módozatai is. A jövő emberének megváltozott igényeit a jelen forgalma kielégíteni nem fogja, mert igényeihez képest a forgalomnak változni kell körülbelül oly arányban, mint a mily mértékben a szükségletek meg fognak változni.

Lássuk például, mi fog okvetlenül bekövetkezni abból, hogy a városok kiterjedtsége mindnagyobb mérvben növekedni fog, hogy a földek művelése, rétek lecsapolása teljesen keresztül fog vitetni s evvel kapcsolatban a legelők és kaszálók száma a minimumra redukáltatni. Ebből az fog következni, hogy az állattenyésztés a műveltebb államok elzártabb, kopárabb részein, vagy a gyarmatokba fog visszahúzódni, ami azt jelenti, hogy a hust gyorsabb vonatokon kell majd a városokba szállíttatni, hogy romlatlanul megérkezzen, mint jelenleg, midőn azt a szomszédból kapjuk. A megkettőzött gyorsaságnak azonban távolról sem az lesz az egyedüli oka, hogy romlatlan friss eleséget kapjon a jövő embere, hanem az is, hogy minden téren mutatkozni fog az időkihasználás elve, mint ahogy az már manapság is látható, különösen Amerikában. A jövő embere, idegesen, gyorsan fog élni, minden uta sietős lesz, a mai gyorsvonati sebességgel csak a sebesülteket és betegeket vagy nagy tehervonatokat fogják szállítani.

De nemcsak a gyorsaság, hanem a vasutak kiterjedése is nagy átalakuláson fog keresztül menni. Nagy ipartelepek, nagy gazdaságok már ma is bírnak vasutal, de a jövőben minden

## Várgede.

— Irta: **Vajda Gyula.** —

1526. szeptember 29-én vagyunk — tehát 380 évvel azelőtt. A rimaszombati nagytemplomban ünnepi közönség van, az egész város apraja nagyja részt vesz a szent misén. Ma van a czéheknek a főünnep: Szent-Mihály napja, az ő pátrónusuk. Ott volt Pálfalusi András bíró urammal az egész városi előljáróság, ott vannak az asztalosok, kovácsok, szijgyártók, nyereggyártók, fegyverkovácsok, ötvösök czéhmesterei, hátrább a mesterek, végül a legények.

Az öreg esperes mondja a misét, mind az öt káplánja segítkezik neki. Lobognak a gyertyák, hangzik az ének s mégis, mégis oly szomorú minden arc. Szomorú gondok nehéz árnya vonja be az egész gyülekezetet . . . hiszen ma egy hónapja volt a mohácsi ütközet; a király elveszett, elhult 26 ezer ember, ott pusztult Sün János meg Sipos István polgárok fia is, a jánosi barátok főnöke se került még haza; jön a török, mi lesz velünk? Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak, Isten óvja mi magyar hazánkat. A misének vége, bíró uram nagyot

fohászokodva kifelé indul, utána a tisztviselők és a czéhek fejei. Kint megáll a város feje, magához inti Korláth Tamást, a fegyverkovácsok atyamesterét.

— Hallott-e már kigyelmed valamit a várgedei esetről?

— Nem én bíró uram, de holnap ép oda készülök; Kubinyi Loránt nagyuramnak viszem a megrendelt portékát. 100 kovás puskát, 15 morszárt, meg 30 alabárdot kovácsoltam neki.

Mind elsőrendű munka; hiszem nem hozok szégyent a nemes várostra.

„Nohát nem visz abból kigyelmed egy szöveget sem Várgedére — Kubinyi nagyuramnak, már nincsen vára.”

„Nincs-e?! hát hová tette? — szaladt ki Tamás mester száján a szó?”

„Hová tette, hová tette? hát sehová! elvette tőle Feledi Istók és tegnaptól az ül benne.”

Olyat talált erre Korláth Tamás uram kiáltani, hogy maga is megszégyenlette, különösen ott a templom előtt, de mikor nem tehet róla. Most, mikor minden becsületes ember szomorkodik a király nélküli haza sorsán, mikor mindenkit aggodalommal tölt el a bizonytalan jövő,

valamirevaló udvarban ott lesz a két sinszál, melyen a csillogó fémkerék fogja szállítani a terhet a legközelebbi nagyvasutig, nem is állomásig, mert a teher, vagy személy nyílt pályán is felvehető lesz a robogó vonatra, melynek ideje a megállásra nem lesz. A kisebb gazdaság sem fogja állomásig fuvarozni az árut, az egyszerűen egy asztallapra fogja tenni, mely az átmeneti gépezetre helyeztetik és ez pedig az elrobogó vonatra adja fel a szállítmányt. Ha a vonaton hely nincs, úgy az áru egyszerűen az átmeneti gépen marad, s az 5 perc múlva következő vonaton vétetik fel.

Ezek a kisebb vasutak, melyek keresztül-kasul fogják szelni a megyéket, csak inkább házi szolgálatra fognak szorítkozni, keskenyvágányu mobilis járművei lesznek, melyeket elektromos erő fog mozgatni. Ily téren éppen úgy, mint a társasköcsi közlekedés terén, az elektromosságnak nagy hasznavevősége fog mutatkozni, mert ily vasutaknál nagyobb átalakítások nélkül is alkalmazható lesz ez a hajtóerő, vagy az átalakítás költségei is elfognak esni, mert mindjárt elektromos üzemre rendezhető be az ily vasút.

Az áruk feladását kísérő manipuláció és szállítási díj fizetés is egyszerűbb lesz. Az áruk feladása egész bizalmas módon, körülbelül úgy fog történni, mint ma egy levél feladása. A közvetítés is olyféle lesz, mint a levélkezelés. Egy értékjegy felragasztása elégséges lesz, hogy az áru a címzettnek kézbesíthessék.

A személyforgalom lebonyolítását a teherfor-

galomtól mindenkor teljesen elkülönítve, de a postaforgalommal együttesen motorköcsi meneteket fogják közvetíteni, mely meneteket a szükségleteknek megfelelően legtöbb ízben embertől, állattól megközelíthetetlen viaduktos, vagy földalatti pályákon fognak végigsuhanni. Fel és leszállás a kisebb rendelkezési állomásokon is csak átmeneti gépekkel fog eszközöltetni, mert a motorköcsi meneteket megállóhelyei csak a fő és nagy városok lesznek.

Ezen gyorsjáratu vonatok hü képei az egyes központokban, drótnélküli jelzőkészülékkel egy térképen igen jól kivihetők lesznek, az összes vonatok mozgása megfigyelhető lesz és akadály esetén a készülék maga fogja a központi szolgálatot teljesítő hivatalnokot figyelmeztetni arra, hogy ha baj van, egy billentyű lenyomásával a mozgó erőt ne a motorok hajtására, hanem ügyesen szerkesztett szerszámok mozgatására használja fel, melyek az esetleges akadályt elhárítani lesznek hivatva.

A mai lokomotivok közül csak a legnagyobbak és legújabb szállításuk lesznek már láthatók, azok is csak azért, mert a beléjük fektetett tőkét fogják kiaknázni óhajtan. De egy ilyen lokomotiv alakja is teljesen átalakított lesz, a kalimpáló hajtó és kapcsolórudak helyett, körben bugó gőzturbinák fogják a gőz erejét a vonatok továbbítására értékesíteni. A sístergés és a gőz pufogása, mit ma az indításnál észlelhetünk, csak a legöregebb emberek ifjúkori emléke lesz. A gőzturbiná vonatok fűtő nélkül fogják mesés keleti

— az a zsigori, az a rabló Feledi Istók merte az áldottlelkű Kubinyi nagyuramat megtámadni. Dehát, hogy is mert belefogni, hisz az a vár a csehek idejében dacolni birt a törökverő Hunyady János hadával is! Persze! lett volna csak ott az ő új 100 kovás puskája, mozsara, tudom Isten betörött fejjel, ész nélkül futott volna el az az Istentelen Feledi Istók!!

A nagy kiáltásra összefutott a többi czéhbeli mester is s mind szörnyülködve hallotta, hogy mi történt Várgedével; Feledi Istók az ur ott. Szomszéd szomszédot támad, itt van a magyar átok: a sok viszály, áskálódás, mikor össze kellene tartani. De hogy történhetett az?! hisz Kubinyi Loránt nagyuram früstökre megehetne volna Feledi Istókot az egész serki várával együtt!?

De a bíró ur se tudott több felvilágosítást adni; hanem délutánra majd megtudjuk az egészet: a plébános ur levelet küldött Jánosiba a barátokhoz, azok biztosan többet fognak tudni s majd megírják: hogy történt — mi történt.

Ekkor éppen megszólalt a harang, — délre harangoznak: s nemes Rimaszombat város összes polgársága elhallgat . . . levett kalappal

imádkozza az Urangyalát. Megvárják míg Pál-falusi András bíró uram rámondja a „dícsértesség“-et — azután nagy fejcsóválva hazamennek.

Meg is jött a levél, szólt pedig akképen, hogy csakugyan elfoglalta Feledi Istók uram a gedei várat, hanem csalással és fortélylyal.

Ugy történt a dolog, hogy Feledi Istók uram előállított az ő serki várában 17 nagy szekeret, azután kezdett pakolózni. Mikor aztán mind a 17 szekér tele volt kis ládával, nagy ládával, odaállított mindenik mellé 10—10 embert, de csak olyan paraszti ruhában, aztán neki indultak Várgedére. A gedei őrtoronyban éppen déli 12-öt dobolt az őrszem, mikor ott a függőbérc alján csak meglátja a lassan közeledő szekereket.

„Ugyan mi az Isten csodája lehet az?“ teszi szem elé a kezét. — Várnagy uram, várnagy uram! kiált le az ép ott menő Fónody Miklós kapitányra: Serke felől nagyon sok szekeret látok jönni.

Megnézi a toronyból a várnagy is, azután megy jelenteni a vár urának, Kubinyi Lorántnak.

(Vége köv.)

kényelemmel, fürdőszobával és kávéházzal berendezett szárazföldi bárkáit elindítani és csak a gőzturbina kerekének gyors forgásától keletkező szirén zene mellett fogja a kilométereket nyelni. A nagy sebességet hátráltató, hánykolódó, kalimpáló dugattyus lokomotív helyét a nyugodt járású gőzkerék fogja betölteni, melynek gyorsasága az ágyból kilőtt golyó sebességét tulszárnyalja, a mi sebesség ideálnak egyelőre elegendő. A gőzgép ily alkalmazása mellett nem fog az pironkodni az elektromos gépekkel való összehasonlítása alkalmával, sőt előnye lesz, hogy az erőt nemző gépet magával fogja vinni.

Mindezt a jövő század finom idegzetű, kényelemszerető embere fogja szükségleteinek kielégítésére felhasználni. Ez természetes fejlődés lesz és előrelátható, mint a milyen lehetett és volt is az emberiség és intézményeinek eddigi fejlődése. Pedig elégedett a puszkagolyó sebességével haladó ember sem lesz, mert ezt is tökéletesíteni fogja, talán azzal, hogy gépei pályájának nem a földet, de a levegővet óhajtja majd elnyerni. Hogy a gépek tökéletesítésének határa hol lesz, azt a jövőbe látó jók sem tudnák megmondani.

### Érdekes vasuti találmányok.

Május 21.

Veldenauer és Brackebuch gép nélkül járó vasut alkotásával foglalkoznak. Motorként léghajót használnak gép helyett. Az 1896. évben közölt tervezetük szerint: a koci függő sínzálon jut fel a 684 méter magas Göppingen mellett lévő Hohenstaufen hegy csúcsára. A vasut fölfelé léghajó segítségével, a völgyemenetben pedig vizsúlytöbblettel járna. A léggömböt 20 méter átmérővel és 1200 kilogramm emelő erővel tervezték. A feltalálók ily módon a kormányozható léghajó feladatát is megoldották — részben.

A mint a leirt módon a mozdonyt akár ják nélkülözhetővé tenni, épp úgy vannak feltalálókink, a kik a síneket mondják fölöslegeseknek. Szerintük elegendő, ha egy sín pár gördül tova, helyhez kötött tengelyek körül forgó kerekeken, a mely sín páron a szállítandó koci szilárdan megerősítve áll.

Hasonló ez az eszme ahhoz a „trottoir roulant”-nak nevezett szállító berendezéshez, a mely az utolsó párisi kiállításon volt látható. Mig a francziák e játékszer-vasuttal a kicsi és nagy gyermekeknek örömet szereztek, addig az amerikai vasuttársaságok pólyás babák és apró gyermekek szállítására oly kocsikat járatnak, a melyeknek (párnázott oldalfalaik vannak, a padlón pedig vastag szőnyegek fekszenek. A kocsiiban azon-

felül sok a játékszer; a csecsemők részére pedig rendelkezésre áll: sterilizált tej, gyermekliszt és egy jól felszerelt gyógyszer-tár.

Más vasutak ellenben a nagy gyermekeket veszik gondjaikba, főleg azokat, a kiknek rossz az emlékező tehetségük. E vasuttársaságok oly czélből, hogy az utasok utközben való kiszálláskor el ne tévesszék a kocsikat, papirostömböket helyeztek el a kocsiszakaszokban, a mely tömbök egyes lapjaira az illető kocsiszámok vannak írva. A francia nyugati vasuttársaság a kocsiszakaszok megtalálását még könnyebbé tette az által, hogy az egyes szakaszokat különböző állatokat ábrázoló képekkel jelölte meg. Lát-hatjuk ott az ökört, számár, a liba, a nyul stb. képét, a melyet aztán egyhamar el nem felejtünk.

A közönség kényelme mindenekelőtt! ez a személyszállítás jelenkori jellegje. *Thevenot* e czélt akarta szolgáltni, a mikor oly szerkezetet eszelt ki, a melylyel lehetővé tette a mozgásban levő vonatokba beszállani.

A perron — terve szerint — oly lassan forgó korong, a melynek kerületét az áthaladó vonatok érintik. A korong üres tengelyében vannak a be- és kijárások elhelyezve. A beszálláskor a korong tengelyénél eleinte csak lassú a mozgás, a mely abban az arányban gyorsul, a mint az utas a vezető korlátok közt a korong kerületéhez közeledik, a hol a mozgás sebessége egyenlő a fékezett vonat sebességével. Ily módon a mozgó vonatba minden veszedelem nélkül lehet beszállani. Ez a találmány is csak a „trottoir roulant” újabb alkalmazásának tekinthető.

Kényelem tekintetében felülmulja ezt a berendezést az a szerkezet, a mely az utazó közönséget a beszállás fáradalmaitól egészen megszabadítja. Az utas terjedelmes, pisztoly-csőhöz hasonló hengerből jut a nyitott coupé ajtón át az állomáson áthaladó gyorsvonat kipárnázott ülésére.

A kontinensen levő vasutaink mellözve e kényelmet fokozó, de ábrándos berendezéseket, inkább az utasok sokféle állapotára és azok körülményeire voltak figyelemmel és ezeknek az igényeknek kielégítésére törekedtek.

A belga vasutak a Lourdes-vonalukon 24 ágygyal ellátott betegápoló-kocsit járatnak, a melyben kápolnát is találunk. P. N.

## HETI KRÓNIKA.

Pünkösdi harangok dicsérik az Urat,  
S aki csak teheti, künn a zöldben mulat...  
Hegyet-völgyet betölt az ünnepi ének,  
Melylyel örvendünk — a friss rántott csibének...  
Ám a kedved bármily derűsnek is lássák,  
Ugy-e vasutim, csak — pünkösdi királyság!...

Irják, hogy nagybeteg az oroszok czárja,  
A hadi híreket szívszorongva várja...  
Körülveszik arczát rémes, fehér árnyak,  
Mik hullám-sírkükből intően kiszállnak...  
A Petropavloszknak annyi sok martirja  
És az orvosoknak nincs ellenök írja...

Meghalt Csombor Imre, a „posztkiszlis“ ember,  
Nevére a pósta ma is felelemmel  
Emlékezik vissza Félmillió pengőt  
Lopott s tíz éven át detektivet, rendőrt  
Orránál vezetett, bűnét rejtegette,  
Most a halál örök áristomba tette.

Látványosságokért sóvárog a pesti,  
S arczát jóelőre tűz pirosra festi  
Az a hír, hogy Pesten bikaviadal lesz...  
No, ha így haladunk, kulturánknak — kampezs!  
Ilyet nem kérünk mi büszke Spanyolhonból,  
Mert e barbár-játék jó erkölcsöt rombol.

Bohóságaiban az élet oly tarka,  
Nem füstöl a kémény, pardon a szivarka  
Kies Kanadában, a hol már sírt ásnak  
Törvényesinaiók az átkos dohányzásnak.  
Hogy pőfékeléstől elment minden vágyuk,  
Más oka nem lehet — nincs vágott dohányuk.

Meglepetést kapott a magyar náció,  
Ahogy összeült a két delegáció.  
Hej, felséges urunk nem vezet. ez jóra,  
Minek annyi sok pénz ágyúra, hajóra,  
Mikor az országunk java olyan kevés,  
Hogy ki nem telik egy — **fizetésrendezés.**

Passe partout.

### A „Haladás“ V-ik pályázata.

Május 21.

Szerkesztőségünk az eddig szép eredmény-  
nyel járt pályázatok sikerén felbuzdulva,  
ujabb pályázatot ír ki, ezuttal kizárólag szak-  
cikkekre, hogy olvasóinkban a szakkérdések  
iránti érzéket minél teljesebb mérvben fej-  
leszthessük.

Ötödik pályázatunk feltételei a követ-  
kezők:

Kivántatik egy, a hazai vasuti szolgálat  
köréből vett eredeti szakközlemény, mely  
népszerű előadásban, egy lehetőleg általáno-  
san érdeklő tárgyat dolgoz fel.

Az első pályadíj 50 korona, a második 25  
korona.

A pályázat bírálóiul ismét sikerült meg-  
nyernünk *Görgey László üzletvezető urat,*  
*Tárczay Ferencz felügyelő urat,* a miskolczi  
üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztá-  
lyának vezetőjét és *Fűrész Sándor felügyelő*  
*urat,* a miskolczi üv. vontatási osztályának  
vezetőjét, a kik ezuttal is készségesen vállal-  
koztak a bírói tisztre.

#### Pályázati feltételek:

1. A pályázatban olvasóközönségünk min-  
den tagja, valamint minden munkatársunk  
részét vehet s abból csupán csak a *szerkesz-  
tőség* van kizárva.

2. A pályamunkák névtelenül, jelíges le-  
vél kíséretében küldendők be. A jelíges le-  
vélben a szerző neve és lakhelye foglaltatik.

3. A pályamunkák terjedelme a lapunk-  
ban közölni szokott cikkek terjedelmével  
legyen egyező, kéziratban legalább 8—10  
kutyanyelvire terjedjen.

4. A beküldött pályamunkák a „Haladás“  
tulajdonát képezik, s azok közlésének joga,  
ha pályadíjat nem nyertek is, lapunk szer-  
kesztőségét illeti.

5. A pályadíjak a bíráló bizottság által  
legjobbnak talált abszolút értékű munkának  
fognak kiadatni.

6. Azon pályamunkák, melyek a pályá-  
díjat nem nyerték meg s lapunkban nem  
közölhetők, felbontatlan jelíges levelükkel  
együtt megsemmisíttetnek.

7. A pályamunkák f. é. június hó 15-ig  
küldendők be a „Haladás“ szerkesztőségének  
czimére.

8. A pályázat eredményét f. évi július  
hó 3-iki számunkban tesszük közzé.

Kelt Miskolczon, 1904. április hó 10-én.

A „Haladás“ szerkesztősége.

## HIREK.

### Pünkösöd.

Május 21.

Ah, itt van a tüzes nyelveket libegtető  
piros Pünkösöd. A legnagyobb ünnep, mert  
minden ember hívó lesz az érkeztekor. Pápista,  
zsidó, örmény és unitárius áhitatos képet ölt  
és az égre tekint. A karácsonyi hidegben  
már bebugyolálód az orozádat, úgy, hogy  
nem az égig, de az orrodnál sem látsz tovább.  
A husvét langyos permetegében paruplid  
akadályoz abban, hogy az égiek felé fordulj.  
De pünkösdkör kihuzod a nyakad és hátra

görbited órákon át, mint egy középkori csillag-jós. A kéklő magasságban már-már azt hiszi Szent Péter, hogy mindannyian megtértetek. Már egy akolt, egy pásztort emleget A valóság pedig az, én édes pogányaim, hogy időt „gusztáltok“ — a pünkösdi kirándulásokhoz. Aggódva lesítek, hogy az öreg nap-isten kék mezőben hajtja-e ragyogó paripáit. De jó volna, ha napestig így száguldának ezek a csodás mének, ha a selymes, tündöklő égbolton egy báránnyal sem verne fel aranyos patkójuk . . .

Ugy, ugy, ki a műhelyekből, szobákból, irodákból és járatok be imádságos szerelemmel az erdőt-mezőt. Hordozzátok meg a bibliát és Pán furulyáját. Ne higyjétek, hogy összeférhetlen a kettő. A mi az egyiknek hangjából hiányzik, azt pótolja a másik. Krisztus tanítása és Pán muzsikája csak akkor volt távol egymástól, amikor a nő, az örök ideál a ligetekben bachans-táncot járt a dölyfös istenekkel s később, amikor cziliciummal vérezte a testét klastromok penészes kőcsozáin . . . Először Krisztus tagadta meg a nagy Pánt a nő miatt, másodszer a nő tagadta meg nagy Pánt — Krisztus miatt . . . . Pán azóta megszelidült és Krisztus komorsága is engedett. Hovatovább megfér mindkét tanítás a lelkünkben.

A tüzes nyelvű apostolok, hogy szétrombolták a Pán oltárokat, hirtelen ment, hogy Pán is kiszenvedett. A természet istene nyugodtan tűrte, hogy holt hírének költötték. Ma is halottnak hiszik. Am ha valamikor a képzelet az ő feltámadásáról is költeményt írna s a dicsőséges resurrectió idejéül — piros pünkösdi napját ajánlanám. Tömjén füstnek az akác virágok illatárját, glóriának a dél-előtti verőfényt, énekkarnak pedig a párjukat hívogató csalogányok dalát! . . . P.

\* **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy a rimaszombati kir. ügyészség *Kahle* Frigyes tiszolczi fűtőház vezető ellen is vádat emelt a sztrájk ügyből kifolyólag. Készséggel igazítjuk helyre ezen téves értesülésen alapuló híreinket, a mennyiben *Kahle* ellen semmiféle büntető eljárás vagy nyomozat nincs folyamatban.

\* **A 13-as bizottság.** A budapesti ügyészség a vasuti sztrájk ügyében elkészítette a vádiratot s azt indítványozta a törvényszéknek, hogy a 13-as bizottság tagjait közvetlen

időzés elrendelésével állítsa a bíróság elé. A bíróság az ügyészi indítványnak eleget tett s — mint értesülünk — ki is tüzte a vég tárgyalást június 3-ik napjára. A törvényszék *Oláh* András bíró elnöklete alatt fogja tárgyalni a pört s az ügyészség a tárgyalásra beidézttette *Szerbák* Elek dr. államvasuti igazgatósági titkárt, *Vörös* László és *Dobieczy* Sándor országgyűlési képviselőket. A védők azonban szélesebb mederbe akarják terelni a bizonyítást s a megnevezett tanukon kívül *Tisza* István gróf miniszterelnök, *Hieronimi* Károly kereskedelmi miniszter, *Serényi* Béla gróf államtitkár s néhány országgyűlési képviselő beidézttetését fogják indítványozni. Az ügyészség vádirata hivatali hatalommal való visszaélés büntette címén azzal vádolja *Sarlay* János, *Seide* Arthur, *Lorber* József, *Joanovits* Miklós, *Kósa* Lajos, *Margulit* Kálmán, *Veréb* Mihály, *Komlós* Manó, *Potinica* Lajos, *Breuer* Ferencz, *Kardos* Antal, *Turcsányi* Pál, *Kócsa* Gyula, *Faludy* József vasutasokat, hogy f. é. ápr. 19. és következő napjain hivatali kötelességüknek teljesítését összebeszélés következtében megtagadták és erre „A vasutasok 13 as bizottsága“ elnevezés alatt, a m. kir. államvasutak alkalmazottait országszerte rábírták.

\* **Leesett a vonatról.** A kőbányai alsó pályaudvaron, a 191. számú őrház mellett, a Čezgléd felé robogó vonatról leesett *Visel* Ferencz 52 éves rákospalotai korcsmáros és összezuzta magát. A Rókusban ápolják.

\* **A nagyszőlősi vasuti baleset.** *Tolnay* debreczeni üzletvezető *Berényi* és *Ericz* felügyelővel Fehértón vette az értesítést az ottani vasuti összeütközésről és onnan azonnal külön vonattal odautazott. Az üzletvezető délután 6 órától egynegyed 10-ig személyesen vezette a vizsgálatot és megállapította, hogy a mulasztás egyedül *Gorondi* váltóőrt terheli. A megsérült vonatvezetőt, és a mozgópostai kalauzt csak gyógyellátásra vitték a kórházba, ahonnan azonnal elbocsátották és a legközelebbi vonattal el is utaztak. A vonatok rendszeresen közlekednek.

\* **A szegedi sztrájkoló vasutasok.** A szegedi ügyészség is elkészült a vasutasok elleni vádirat indítványával. A vádirat tizenhat vasuti tisztviselő ellen emelt vádat. A vádirat a következőképen hangzik:

1. Vádolom a szabadlábbon lévő *Láczai Szabó* Jenő 47 éves, nős, gépészmérnök, *Misley*

Béla 35 éves, nős, máv. mérnök, dr. *Szeless József* 28 éves, nős, máv. fogalmazó szegedi lakosokat a bt. 481. §-ába ütköző hivatali kötelesség megtagadásának büntette miatt, valamint a büntető törvénykönyv 171. §-ába ütköző vétség miatt, mint felbujtókat, továbbá a bt. 165. §-a és 176. §-ába ütköző erőszak büntette miatt. 2. *Szénásy György* 49 éves, nős, ellenőr, *Blaskovics Béla* 41 éves, nős, fogalmazó, *Biró Ferencz* 36 éves, nős, irodatiszt, *Szabó György Kornél* 41 éves hivatalnok, *Nagy Lajos* 41 éves, hivatalnok, *Liebner Sándor* 37 éves, nős, gépészmérnök, szegedi lakosokat a bt. 461. §., 165. és 171. §. hatóság és magánosok elleni erőszak büntetése miatt, *Kormos József* 57 éves, nős, vizsgáló főkalauz, *Milla József* 32 éves, nős, hivatalosolga, *Szabados Ferencz* 33 éves, izr. hivatalnok, *Papházi Elek* 39 éves, nős, hivatalnok, *Tunyogi Csapó Károly* 36 éves, nős, hivatalnok és *Zentbauer János* 36 éves, hivatalnok, szegedi lakosokat a bt. 165. és 176. §-ába ütköző magánosok elleni erőszak büntette miatt. A vádirat indokolása elmondja, hogy nevezettek a máv. alkalmazottait eskü szegésre bírták, a szolidaritásra nézve aláírásokat irattak alá, a vonatokat nem engedték elindítani stb.

\* **Vasuti baleset.** A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint f. hó 14-én a Királyházáról reggel 7 óra 53 perczkor indult 4003. sz. személyvonat Nagy Szöllős állomáson helytelen váltóállítás folytán beleütközött egy, az első vágányon állott mozdonyba. A nyolcz utas, 2 vasuti és 1 postakalauz könnyebb természetű sérülést szenvedett, a mozdonyokon és kocsikon mintegy 1500 korona kár okoztatott. Szigorú vizsgálat folyamatban van.

\* **Egy vasút megnyitása.** A kaba—náudvari helyi érdekű vasút összes munkálatait befejezték. A vasút ünnepélyes megnyitása e hónap 25-én, szerdán lesz.

\* **Ellopott vasuti mozdony.** Párját ritkító lopásról adnak hírt Pakráczról: egy munkásember ellopott egy egész vasuti mozdonyt a hozzávaló szerkocsival együtt. A pakrácsi állomáson a közelmúlt napokban egy vonat vesztegelt, hosszabb pihenőt tartva. A vonat elé a 9801. számú mozdony volt fogva. A mozdonyvezető a hosszú tartózkodásra való tekintettel az állomáson levő lakatnyába vonult vissza, hogy egy kissé pihenjen. Mikor visszajött, ámulva látta, hogy a vonat előtt nincs mozdony s a távolba meredő szeme csak füstfellegét látott immár, mely a messzeség ködébe veszett. Mialatt ugyanis pihent, azalatt egy vasuti munkás, aki nyilván a külön vonaton való utazás csábjának nem tudott ellentállani, lekapa-

csolta a mozdonyt és szerkocsit a vonatról, felkapaszkodott a masinára s minden szabályszerű fűtyülés nélkül megindította a gépet, mely dübörögve száguldott ki az állomásból. A megriadt ember lármát csapott, amire összeszaladt az állomás egész személyzete s jó ideig tanácstalanul állott e merőben szokatlan helyzettel szemben. Végre mozdonyt küldtek a szökevény után, mely az ellopott gépet Lipik és Kukuljinác állomások között a nyílt pályán elérte, ahol is a mozdony megállni volt kénytelen, miután kifogyott belőle a gőz. A munkás ekkor is gépen volt s szörnyű mód erőlködött, hogy a kifáradt masinát elindulásra bírja. Az üldöző mozdonyal kiszállított csendőrök a nagyszabásu tolvajt rögtön oltalmukba vették s a gépet pedig a személyzet visszavontatta a pakrácsi állomásra.

\* **Elítélt vasutas.** A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék *Gyulai Lipót* s. a.-ujhelyi főlámpakezelőt az erőszakos munka beszüntetés ügyéből kifolyólag a bt. 481. §-ába ütköző büntetett miatt 1 havi fogházra és hivatalvesztésre elítélte.

\* **Ujczok verekedése** Besztercebányáról jelentik: A zólyommegyei *Gyetva* községben vagy háromszáz regruta gyűlt össze a pályaudvaron, hogy elutazzék. A vonat megérkezése előtt összevesztek s a sinek között két pártra oszolva, valóságos csatát vívtak. Eközben megérkezett a vonat, amely azonban kénytelen volt háromnegyed óra hosszat ott vesztegelni, mert a legények inkább elgázoltatták volna magukat, semhogy elhagyják a csatateret. A verekedésnek a csendőrség vetett véget. A küzdelem helyén két halott és huszonnyolcz sebesült maradt.

\* **A nemzetközi vasuti egyezmény revíziója.** A nemzetközi vasuti egyezmény revíziója dolgában benyújtott módosításokkal és új javaslatokkal az illetékes magyar és osztrák miniszterium kiküldöttei a minap foglalkoztak ugy Budapesten, mint Bécsben. Ugyancsak e tárgyban a jövő hónap elején Berlinben is lesznek tárgyalások, melyeken viszont Ausztria-Magyarország és Németország kiküldöttei fogják a nemzetközi egyezmény revíziója tárgyában egybehívandó értekezleten tanusítandó egyöntetű közös eljárást megállapítani, hogy ily módon e három ország részéről bejelentett módosítások keresztülvitele biztosítva legyen.

\* **A keletázsiai harcztér vasutairól.** A keletázsiai bonyodalom az érdeklődést exotikus irányokba terelte, nem lesz érdektelen tehát ez alkalomból a koreai és szibériai harcztérek vasutairól néhány sorban megemlékezni. A szibériai vasut, miként azt orosz lapok már hetekkel a háború kitörése előtt megírták, azoknak a feladatoknak, melyeknek megoldása czéljából tényleg létesült,

megfelelhetni nem igen fog. A vasut legadázabb támadója, a „Novoje Vremja“ ezt írja: „Az építési költségek nyugoti irányban mértani haladvány arányában emelkednek: versztje 38 500, 59.200, 82.000, 126.100 rubelbe került. Más szavakkal: A közép-szibéria vasut versztje másfélszer drágább, mint a nyugotszibériai vasuté, a transbajkái vasuté másfélszerese a közepszibériai vasuténak s végül a kínai keleti vasut másfélszer oly drága, mint a transbajkái vasut. Tehát a vasut utolsó szakasza  $3\frac{3}{8}$ -szor drágább volt az első szakasznál. Jó, hogy a vasut Port-Arturban véget ér s hogy az ázsiai kontines nem terjed még egynéhány ezer versztnyire, mert a vasut folytatása bizton másfélszeresen megdrágult volna. A kínai keleti vasut minden versztje még 26.000 rubelt emészített meg, úgy, hogy a kínai boxer zavarok 70.000.000 rubelnyi képtelen tulkiadást okoztak. A szibériai vasut területén, úgy látszik, más rendellenességek, mint másutt, elő nem fordultak, mindazonáltal a vasut építményeinek ugynevezett „javítása“ kerek 100 millió rubelt igényelt.“ Ezt írja az említett orosz újság. S ez bizony szomorú kritika, melyet eddigelé a hadi sikerek sem igen czáfoltak meg. Ezzel szemben néhány adatot közlünk a koreai vasuthálózat alakulásáról. A koreai vasuti viszonyok a japáni kulturának az európai kultúra felett való fölényét igazolják, legalább a távol Kelet eme részében. Korea fő vasutvonalának terve: a szöul fusáni transzverzális vasutvonalé, mely Szöulban csatlakozik a már üzemben álló csemulpo—szöuli vonalhoz s mely a koreai félszigetet délkeletről dél-nyugat felé szeli át, a tókiói titkos tanács által jóváhagyott tervek szerint épül. Hossza körülbelül 400 kilométer lesz s bár elsősorban hadászati érdekeket lesz hivatva szolgálni, amennyiben Japánnak az ázsiai kontinenssel gyors és állandó összeköttetést biztosít, ami a csapatszállítás szempontjából elsőrendű érdek, fontosságát kereskedelmi és gazdasági tekintetektől sem lehet vitássá tenni. A gazdasági érdekek főleg abban a tényben koncentrálnak, hogy Korea fővárosa tengerentuli gyors összeköttetése a fusáni kikötőbe vezető vonal kiépítése következtében biztosítva leend s hogy továbbá a két legfontosabb koreai kikötő, Csemulpo és Fusán közti összeköttetés e vonal kiépítése által a tengeri összeköttetéssel szemben 260 kilométerrel megrövidül. Még fontosabb e vonal közvetlenül Japán kereskedelme érdekeinek szempontjából. Szöul és Csemulpo e vonal kiépítése után Tokióból 44 óra alatt lesz elérhető s az egész tengeri közlekedés Simonoszeki és Fusán között össze-vissza 120 tengeri mértföldnyi hosszban fog lebonyolittatni úgy, hogy e vonal Japánnak domináló hatalmat biztosít Szöultól északra a francziák is terveznek vasutat Pjjong-Jang-

tól Vicsuig, Korea nyugoti részének legészakibb kikötőjéig, úgy, hogy e vonal kiépítésénél, úgy látszik, a japáni érdekekkel szemben állók is szóhoz fognak jutni.

## CSARNOK.

### A vén cigány . . .

A vén cigány húzza-húzza,  
Még a régi dal zeng húrján;  
A gondtalan fiatalság  
Tréfálkozik méla hangján.

Húzza-húzza keservesen,  
Olyan búsan, olyan fájon . . .  
Azon veszem észre magam:  
Köncsepp rezeg szempillámon.  
Sándor József.

## KÖDBEN.

— Regény. — 6  
Irta: IRENTRUH.  
III.

A Nagylakra beszállásolt huszár-osztály a Dunán végzendő usztatási-gyakorlat czéljából hagyta el három hétre állomáshelyét, a fővárost. Nagylak melynek határában hömpölyög a hatalmas folyam, közel esvén a fővároshoz, a katonai vezetőség által kiválóan alkalmasnak találtatott arra, hogy nyári gyakorlatul ott szoktassa hozzá a Bethlen-huszárok három századának lovait ahhoz, hogy hid hiányában is át tudjanak kelni a vizen.

A Nagylakra érkezést követő vasárnap pihenő nap volt. Ez alatt az értendő, hogy ily napon a huszárok nem ülnek lóra, hanem egész nap a nyeregszerszámot, fölszerelésüket és ruháikat tisztogatják. Hogy ezt a serény és sok dolgot adó munkálkodást miért nevezik pihenésnek, az örök rejtély marad mindenkorra.

A tiszturaknak azonban a reggel megtartott „lővizsga“ után nincs több dolguk. (Még kell jegyeznem, hogy a lővizsga alatt nem a lovakat vizsgáztatják, de a huszárokat, még pedig abból, hogy lehetséges-e a lovat olyan tisztára kefélni, hogy a lovon szőr ellenében bárhol végighuzott fehérkeztűs kapitányi kézen a piszok egy makulája se legyen feltaáltható? E kísérletek eredmény-

telenségét a rapportra rendelt huszárok mindég nagyszámu csapatja sinyli.)

A lóvizsga után tehát az őrnagy összehíván a tiszteket, kijelentette, hogy személyesen kívánja bemutatni a tisztikart Montlong bárónak és családjának. Kéri tehát az urakat, hogy délben az ő vezetése alatt tegyenek a báróknál látogatást.

Bár a felszólítás a legnyilvánvalóbban kifejezte az őrnagy azon önző szándékát, hogy a Montlongéknál élvezett szállás fejében tisztjeivel kívánja a bárónét leányaival együtt szórakoztatni, ott volt atillába öltözötten az egész tisztikar.

A bemutatkozás után Bálinth kapitány — úgy is mint rangban legidősebb századparancsnok, — tartotta kötelességének a sovány és madárképü bárónét mulattatni. Nagy segítségére volt Radovich főhadnagy, a ki huszáros bravourral mondott ékes bókokat a ház asszonyának.

A fiatal tisztek a két hirtelen nőtt vérszegény baronesse körül forgolódtak s kivált a kadétot ösztönözte becsvágya arra, hogy minél kellemesebbé tegye a látogatást a nálánál egy-egy fejjel magasabb báró kisasszonyok előtt.

Az őrnagyot Montlong báró csakhamar kivitte az istállóba, ahol élénk és beható vitát folytattak a felett, hogy az arab Obolyán és a Primás II. nevü angol telivér ivadékai közül melyek a jobbak?

Már az ebéd ideje is elmúlt s az őrnagy még sem került elő az istállókból. A tisztek már távozni szerettek volna, mindenki érezte, hogy az első látogatás szokott tartama már rég letelt. Végre Bálint kapitány olyan elhatározással, melylyel csatateren a Mária-Terézia-rendet érdemelte volna ki, kezét csókolt a bárónénak s az egész tisztikar szívélyes bucsu után eltávozott. Ott hagyták az őrnagyot, a kivel Montlong báró daczára annak, hogy ebédre is ott marasztotta, még késő délután sem tudott megállapodni abban, hogy melyik hát a jobb törzsmén, az Obolyán e, vagy a Primás II.?

... Mikor Szolcsvay ebéd után hazatért, olyan látványnak volt szemtanuja, a mely miatt igazság szerint nagyon össze kellett volna szidnia a Jancsit. Az udvaron vizet húzott egy parasztlány és Jancsi lábujjhegyen megkerülvén a kutat, orozva előtört s a meglepett leányzót nyakon kapva, akkorá-

kat csókolt rajta, hogy észre sem vette a közeledő hadnagyot. A lány sikongott egy kicsit, de azért állta a csókzápport.

— Jancsi! — förmedt legényére Szolcsvay, mire ez hirtelen haptákba vágta magát, míg a leány nagy szégyenkezve menekült a konyhába.

— Mit műveltél te akasztani való? — vont a kérdőre Szolcsvay a Jancsit.

— Hadnagy úrnak alássan jelentem, megcsókoltam a Teczát.

— Azt láttam. Hogy merted megcsókolni?

— Mert szeretem a Teczát.

— Miért csókoltad meg itt az udvaron, hogy a háznép is lássa?

— Nem azért, de mert a Tecza nem akar bejönni az istállóba csókolódni.

— Hittad?

— Hittam.

— Hát miért nem akart bemenni?

— Mert nem akart. Pedig a Tecza is szeret engem.

— Honnan tudod?

— Tudja azt az ember — felelte Jancsi büszkén s még kacshintott is hozzá.

Szolcsvay szigorú ránczokba szedte homlokát:

— Ha még egyszer meglátlak csókolózni a Teczáddal, hát becsukatlak. Nekem itt botrányt ne csinálj. Csókolózz úgy, hogy ne lássák.

— Igenis, értem, hadnagy úr! — szólott Jancsi és sarkon fordúlva távozott.

(Folyt. köv.)

## IRODALOM.

### Felhívás.

Vasutas kartársaink köréből nap-nap mellett érkezett levél, melyben tanácsért fordultak hozzánk, hogy a vasuti altiszti vizsgához ajánljunk tankönyveket.

A válaszadásnál minden egyes esetben némi lelkifurdalást éreztünk, hogy tanácsunkkal használtunk-e a törekvő kartársnak, hogy az a különféle tankönyvekből ki tudja-e választani a szükséges tanulni valót, nem fecsérli-e idejét olyan dolgok megtanulására, melyek az altiszti vizsgához nem szükségesek, avagy nem hagy-e el olyanokat, amelyeknek nem tudása a sikert egyenesen kizárja?

Ez indított bennünket arra, hogy programunkat — melybe az alkalmazottak szak-szerű oktatását is felvettük — ily irányban is kiterjesztve, az 1888. évi 15841. sz. köz-munka és közlekedési miniszteri rendeletben foglaltak szoros betartásával „A vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét“ össze-állítsuk és kiadjuk.

A szükséges anyagot, közletről ismerve az altiszti vizsgarendet és alkalmazkodva azok értelmi képességéhez, a kik e kézikönyvet használni fogják, tisztán és világosan a leg-jelesebb tanerők könyveiből állítottuk össze és pedig úgy, **hogy mellette tanító külön oktatása teljesen felesleges.**

A kézikönyv **már elhagyta a sajtót** s meg-rendelhető szerkesztőségünkönél.

**Ára 3 korona.** Szállítjuk utánvétellel vagy 3 kor. 35 fillér összeg előzetes beküldése után ajánlva, portómentesen.

Miskolecz, 1904. április hó 30-án.

A „**Haladás**“  
vasuti szak- és szépirodalmi heti lap  
szerkesztősége.

### Innen-onnan.

#### Hihető.

— Ah, a tengeri utazás, az valami esodálatos! Én már háromszor voltam Amerikában.

— Én iszonyodom a nagy víztől! Engem Ameri-kába tiz lóval sem lehetne átvinni.

#### A szociálista.

— Mond csak nagyapó, mi is az a szociálista?

— A szociálista, kis fiam, az olyan ember, aki a te vasárnapi mézeskalácsodat irigyli; de ő egy ülő-helyében elkoresházza vasárnap a heti keresetét.

#### Ok a szakításra.

*I. szobaleány:* Hát a te patikáros laboránsod hova lett?

*II. szobaleány:* Szakitani kellett vele, mert akár-hogy elbujt a konyhában, a nagysága megtudta a sza-gáról, hogy ott van.

#### A kefések sztrájkjából.

*A kefések:* Le a gyárosokkal! — Vesszenek a vérszopók! — Le vele, le vele!

*Egy résztvevő:* Abezug! Le vele!

*Egy kefés:* Hát maga mit kajabál, mi? Hisz maga nem kefés.

*A résztvevő:* Tthotynem. Nekemnek is mekfan pénz — kefés . . .

#### Elővigyázatból.

*Orvos:* Nyujtsd ki a nyelvedet, fiam!

*Pisti:* Azt már nem teszem.

— És miért nem?

— Mert az iskolában kinyujtottam a tanító urra és ő ezért megvert.

## FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

### Számrejtvény.

	1	3	19	Ismert női név.		
5	6	15	14	7	8	Bortermő hely.
		2	11	2	9	Regény czime.
16	18	4	14	8	11	Kártékony madár.
		10	4	12	13	Városi ember vágyik ide.
	17	7	2	8	19	Jó étel.
				1—19		Egy népdal első sora.

A talány minden megfejtője, ki pontos czimét közli s csomagolási és pósta díj fejében 50 fillért beküld, jutalmul egy értékes könyvet kap.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő május hó 27. A talány megfejtését május hó 29-iki számunkban fogjuk közölni.

A „Haladás“ 20-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

#### „Emelvény.“

A 3 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért be-küldötték, a jutalomkönyveket kiszolgáltattuk.

### Szerkesztői üzenetek.

A pünkösdi ünnepek alkalmából lapunk ösz-szes munkatársainak és barátainak — üdvözet!

T. R. S.-A.-Ujhely. A fogadást Ön nyerte meg. „Fanni hagyományait“ Kármán József írta.

Margit. Zólyom. Kérdésére ez a válaszunk: a nő-nek kezdettől fogva szuverén joga, hogy azt szeresse, akit ő akar. A kényszer ilyen esetben nagy boldog-talanságokra vezethet. Azonban a leánynak sem sza-bad, főképp, ha — mint Ön írja — még nagyon fiatal és tapasztalatlan, a szülők jóakaratu tanása elől me-reven elzárkózni. Az élet beigazolja, hogy a legtöbb szülő javát akarja a gyermekeinek.

Kalauz Kassa. A kir táblán semmisségi panaszszal megtámadható.

E. I. Miskolecz. Hogy a szabászok ős-atyja ki volt, sajnálatunkra nem adhatunk felvilágosítást.

Laikus. A közigazgatási bizottság illetékes.

Nem köz íhetők: Sztrájk után. A esoda-doktor. Vér-virágok. Lány fátyolt szó . . . A medve.

Több levélre a jövő számban.

Felelős szerkesztő: Zsivkovics Antal.

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.



Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjegyemmel vannak ellátva.

# K. RÁCZ JENŐ

## gyógyszerésznél

### MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” címzett gyógyszerertárában

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkenőös.** Számos hölgy állja jó hatását — szeplő-puhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer; az arcot a redőktől késő korig megóvjaa, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balzsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rozsa és cserm színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egysezi szájt kölcsönöz, a fogak romlását gátolja és a foghyt erősíti. — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desiniciálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatk a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fújborokorpásodást megakadályozza, valamint egyéb fújborbetegségtől megóv és kellemes illatú illatú fűgyva szívesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- RácZ Jenő keleti „Balzsam bajuszpedrőjé”** soha meg nem meg nem avasodó, zsírmertes balzsamokból készítve, igen kellemes illatú, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (gyukszembalzsam), biztos hatású és legkényelmesebben és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

**Migrain,** főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szaroló szer, Jasmin aether 1 üveg **80 fillér.**

**Fagyás ellen** Eszaki dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely **1 korona.**

**Hajfestésre** Orientin, 2 üveg **3 korona.** Világosabb színre 1 üveg **2 korona.**

**Lábizzadáás ellen** Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára **1 korona.**

**Szőrvesztőnek** Depilatoriumot. 1 üveg **1 korona.**

**Rüh (Crühatika ellen)** Naphtol kenőcs. 1 kis tégely **1 korona,** — nagy **3 korona.**

**Köszvény ellen** —II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára **1 K.**

Egy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldeték **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága kitűnő hasonszereket, úgy mennyiségig, mint minőségig és olcsóságukkal föltilmúlják; úgy, hogy általában házi szerek egyaránt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **K. RÁCZ JENŐ** gyógyszerész Miskolczon.

Utánasoktól tesszenek óvakodni.